

ประสิทธิผลการปฏิบัติตามนโยบายพรรคเผยแพร่ประชาธิปไตยขององค์กรกลาง
กรณีวิจัยปฏิบัติการ : ศึกษาเฉพาะโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยชาวชนบทไทย
เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช

(The Effectiveness of Policy Implementation of Information
Democratic Campaign of The Poll Watch Committee a Case of Action
Research : The Democratic Concioustization of Rural Thai People
Project , Election Area C. Nakornsrihamarath Province)

วิทยานิพนธ์

โดย

นางสาวสุภาพร เกียรติบัณฑิต

เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

พ.ศ. 2537

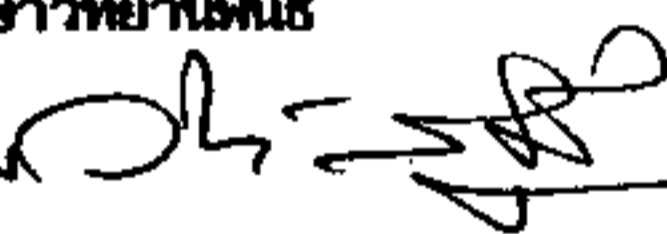
วิทยานิพนธ์ : ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามนโยบายพรรคเผยแพร่ประชาธิปไตยขององค์กรกลาง
กรณีวิจัยปฏิบัติการ : ศึกษาเฉพาะโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยประชาชนบทไทย
เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Effectiveness of Policy Implementation of Information
Democratic Campaign of The Poll Watch Committee a Case of
Action Research : The Democratic Concioustization of Rural
Thai People Project , Election Area C. Nakornsrihamarath
Province

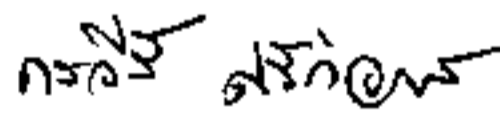
โดย : นางสาวสุภาพร เกียรติบัณฑิต
Miss Supaporn Kiatbandit

นักศึกษาคณะพัฒนาสังคม รุ่นที่ 11 (ภาคปกติ) รหัส 520341020

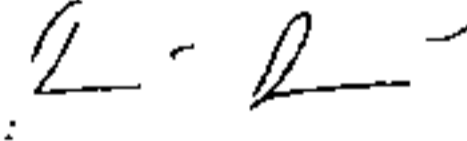
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็น
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ลงนาม ประธาน
(อาจารย์วิชัย รูปชำดี)

วันที่ 14 ธันวาคม 2536

ลงนาม ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรวิรุ ศรีกิจการ)

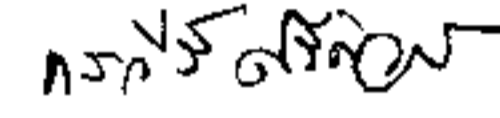
วันที่ 14 ธันวาคม 2536

ลงนาม ที่ปรึกษา
(อาจารย์เฉลิม เกิดโมลี)

วันที่ 14 ธันวาคม 2536

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ลงนาม ประธาน
(อาจารย์วิชัย รูปชำดี)

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2537

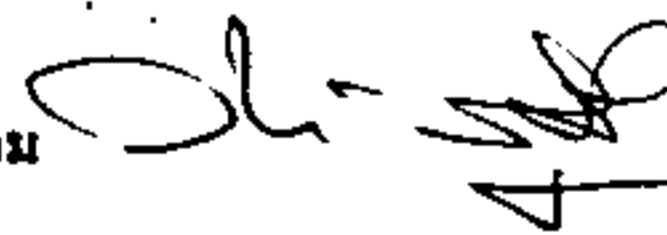
ลงนาม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรวิรุ ศรีกิจการ)

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2537

ลงนาม กรรมการ
(อาจารย์เฉลิม เกิดโมลี)

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2537

คณะพัฒนาสังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ลงนาม คณบดี
(นายวิชัย รูปชำดี)

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2537

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ : ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามนโยบายพรรคฯ เผยแพร่ประชาธิปไตยขององค์กรกลาง

กรณีวิจัยปฏิบัติการ : ศึกษาเฉพาะโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยชาว

ชนบทไทย เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย : นางสาวสุภาพร เกียรติบัณฑิต

ชื่อปริญญา : พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

วิชาเอก : การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม

ปีการศึกษา : 2536

เป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือ ต้องการให้การเลือกตั้งมีความสุจริต บริสุทธิ์และยุติธรรม จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เป็นผู้ตรวจสอบซึ่งมีลักษณะเป็นกลางหรือเรียกว่า "องค์กรกลาง" ทำหน้าที่สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง พรรคฯ เผยแพร่และปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์หลัก ในการวิจัยปฏิบัติการเรื่องนี้ ก็เพื่อประเมินประสิทธิผล การปฏิบัติตามนโยบายพรรคฯและ เผยแพร่ประชาธิปไตยขององค์กรกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สื่อวิทยุทัศน์ของโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยชาวชนบทไทย ที่ให้สาระ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ในเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 13 กันยายน 2535

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กล่าวคือ ในเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาโดยเน้นการปฏิบัติการในขั้นที่ของผู้วิจัยโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสังเกตพฤติกรรม การบันทึกการปฏิบัติงานประจำวันของผู้วิจัย ตลอดจนการศึกษจากเอกสาร แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติวิเคราะห์

ในการเก็บข้อมูลใช้เวลาก่อนการเลือกตั้งเป็นเวลา 1 เดือน (12 สิงหาคม 2535 ถึง 13 กันยายน 2535) โดยแบ่งช่วงเวลาก่อนการเลือกตั้งและ เผยแพร่ประชาธิปไตยเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงแรก เป็นการรณรงค์ เผยแพร่และปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยด้วยสื่อวีดิทัศน์ ประกอบกับการ แจกแผ่นปลิวของ ท.ม.ก. กรณีให้รางวัลนำจับแก่ผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตการเลือกตั้ง และช่วง ที่สองเป็นการรณรงค์ เผยแพร่และปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย เพื่อการคอกย้ำให้กลุ่มเป้าหมายได้ ตระหนักและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งตามหลักการประชาธิปไตย รวมทั้งการแจ้งเตือนผู้ที่ส่อ นาวาทุจริตการเลือกตั้ง ให้หยุดพฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียง ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายขององค์กร กลางมีมาตรการลงโทษผู้ส่อแนวทุจริตอย่างจริงจัง

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเกือบทั้งหมดไม่เข้าใจสื่อคิดเป็นร้อยละ 90.5 และไม่เข้าใจประชาธิปไตยคิดเป็นร้อยละ 96.2 เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์ไม่มีประสิทธิภาพและหรือสื่อไม่มีผลโดยตรงต่อการไปใช้สิทธิของประชาชน เขตเลือกตั้ง ค.จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนพฤติกรรมการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไปใช้สิทธิไม่แตกต่างจากครั้งที่แล้ว

จึงอาจกล่าวได้ว่า ผลการรณรงค์เผยแพร่ประชาธิปไตยขององค์กรกลาง ยังเป็นลักษณะ ของการใช้คนที่ไม่รู้กลไก(การเลือกตั้ง)ไปจับคนโกง(การเลือกตั้ง) ซึ่งก็ไม่ได้ผลอะไรมากนัก ทั้งนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติ หากมีการทุจริตในการเลือกตั้งเกิดขึ้น องค์กรกลางดังกล่าวจะไม่ สามารถเอาผิดกับบุคคลซึ่งกระทำการทุจริตได้ทันที เพราะในระเบียบที่จัดตั้งองค์กรกลาง ไม่ได้ ให้อำนาจ เพียงแต่ทำการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น เมื่อเห็นว่า มีมูลก็จะประชุมคณะกรรมการ คสส.ตรวจสอบแล้วส่งให้ ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งสำนวนเอาผิดหรือ ไม่เอาผิดก็ได้ ดังนั้น เมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ จึงไม่ปรากฏว่า มีคดีที่มีมูลในการกระทำการ ทุจริตถูกนำมาฟ้องร้อง จึงเป็นผลทำให้เทคโนโลยีการทุจริตการเลือกตั้งมีความสลับซับซ้อน ยาก แก่การจับผิดและแยบยลมากยิ่งขึ้น

โดยเฉพาะ องค์กรกลางที่ทำหน้าที่สอดส่องดูแลการเลือกตั้งของไทยมีพื้นฐานการก่อเกิด มาจากผู้ที่ไม่เข้าใจถึงกระบวนการทุจริต และไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหา รูปแบบ องค์กรและการ จัดการในเรื่องนี้ได้ว่า ควรจะหาอย่างไร เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กระบวนการตรวจ สอบจากองค์กรอิสระต่างๆ รวมทั้งข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ตั้งแต่การจัดทำทะเบียน ผู้มีสิทธิไปจนถึงเจ้าหน้าที่นับคะแนน จึงเป็นผลทำให้องค์กรกลางที่ตั้งขึ้นพบกับความล้มเหลว ทั้งใน ด้านเป้าหมายและวิธีการ แต่ถึงแม้ว่า องค์กรกลาง หรือ การรณรงค์ เผยแพร่ประชาธิปไตยด้วย สื่อวีดิทัศน์ ของโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย จะเป็นเพียงแค่สิ่งแวดล้อมของระบบทุจริต

การเลือกตั้ง ที่มีผลในการสร้างผลกระทบเข้าสู่ระบบทุจริตเลือกตั้งให้เกิดความรู้สึกว่า อย่างน้อย
ยังมีคนสนใจ ติดตาม สอดส่อง ดูแลปัญหาการเลือกตั้งอันเป็นกลไกสำคัญของประชาธิปไตยใน
สังคมไทยได้ส่วนหนึ่ง กรณีเช่นนี้ จึงน่าจะมีการศึกษาการปฏิบัติงานขององค์กรกลางในประเทศที่
ประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ว่า มีรูปแบบ วิธีการดำเนินงานและการจัดตั้งองค์กร
อย่างไร

ABSTRACT

THESIS : The Effectiveness of Policy Implementation of Informative Democratic Campaign of The Poll Watch Committee A Case of Action Research : The Democratic Concioustization of Rural Thai People Project , Election Area C. Nakornsrihamarath Province

BY : Miss Supaporn Kiatbandit

DEGREE : Master of Arts in Social Development

MAJOR : Social Analysis and Planning

ACADEMIC YEAR : 1993

One of the main objectives on the election of the members of the House of Representatives is to ensure honesty clarity and justice of the election. It is necessary to have a non-aligned inspecting organization called " The Poll Watch Committee " to carefully watch the election, and to campaign for, to publicize the fair election and also to concioustize the people with suffrage how important democracy is.

The main objective of this action research is to assess the effectiveness of the policy implementation of informative democratic campaign of the Poll Watch Committee, especially that of the usage of video, in the Democratic Concioustization of Rural Thai People Project conducted in the Election Area C. Nakornsrihamarath Province, which has covered the field of information and understanding of the importance of a democratic system of government, aiming at encouraging the people to take part in politics and to cast their votes in the general election dated 13 September 1992.

This study was primarily intended to be both a qualitative and quantitative research. Qualitatively, it emphasized on the practices within the research-conducted areas conducting in depth interviews, participating and observing, doing behavioural observations, recording the daily pieces of work done by the researcher, including the study of papers concerned. The data received from those studies were analyzed. Quantitatively, the interviews were conducted by the researcher and the received were analyzed by means of both descriptive and analytic statistics.

The collecting of data was conducted one month prior to the election day (12 August 1992 to 13 September 1992) dividing the duration of democratic campaign and publicity into two parts. For the first part, the video was used for the election campaign and the democratic publicity together with brochures distribution, the brochures publicizing the reward for anyone who could inform any illegal acts in the election. For the latter part, the campaign, the publicity and the conciousization of the fair election were conducted. The activities aimed at convincing the target groups of the importance of the democratic election, and, at the same time, they aimed at remaining the people concerned of the penalty for any illegal acts in the election, such as the selling and the buying of the suffrage, since the Poll Watch Committee had a firm policy of doing such penalty.

According to the findings, it was found that was 90.5 and that of the people who did not understand democracy was 90.2 because of the ineffectiveness of the usage of the video. The video had no direct effect on the people decision to cast their votes in the election at the polls at the Election Areas C. Nakornsriathamarat. The behaviour of using their suffrage was not significantly different from that of that of the last time.

It may be concluded that the unsuccessful outcome of the campaign and of the publicity of the fair election was due to having the personnel who did not know how to deceive catch the deceive (in the election) which obviously yielded ineffective result. In practice, any illegal acts in the election could not be investigated and then penalized by the Committee since the Committee could was not authorized to do so. The only action the committee could do was to investigate the report on the illegal acts, and, if adequate data was available, the next report would be compiled and sent to the governor of that province who would do more investigation and decide or not decide to proceed the case. Therefore, after the now government look office, no judicial proceedings on illegal acts in the election were conducted. And this might initiate high-technologically illegal acts in the elections in the future.

It may be pointed out that the Poll Watch Committee who had the duty of watching and examining the process of the election was the organization of people who were unqualified to do the job, not having the ability to catch up with the deceiving procedures. They could not properly do the analyses of problems, the format of organization and the management of their duty concerning the election laws, the inspection procedures conducted by other non-aligned organizations including the analyses of the responsibility of the officials concerned ranging from the filing of the names of the people who had the right to vote, the personnel who did the tally of the votes and so on. This might have yielded the unsuccessful results of the watch comprising the failure at the objectival level and the procedural level.

However, through video, although the committee did not succeed in campaigning and publicizing the fair election, under the Democratic Concioustization of Rural Thai People Project, being a little surrounding of the illegal acts in the election, the Committee might have been viewed as a 'Watch-dog' who was interested in, who persued, who watched and investigated the general election, which was and still is an effective mechanism of the democratic system of government in the Thai society on a certain extent.

To be more effective about the Watchfulness of the coming election, there should be a study of successfulness work of the Poll Watch Committee in other countries such as that in the Philippines both in theory and practice. The information from that study may bring about the succes of a Poll Watch Committee in Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดขึ้นและสำเร็จได้ เนื่องจากได้รับความเมตตาแนะนำและ เสริมสร้างกำลังใจ จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอแสดงกิตติกรรมประกาศ ดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์คณะพัฒนาสังคมทุกท่านที่ให้การส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยสนับสนุนให้มีโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตย ชาวชนบทไทย ส่งผลให้ผู้วิจัยได้ไปปฏิบัติการจริง ซึ่งก่อให้เกิดองค์ความรู้และประสบการณ์ตรง ด้านการเมืองการเลือกตั้งในพื้นที่ที่มีการแข่งขันทางการเมืองสูง เช่น เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วิชัย รูปชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรวีร์ ศรีกิจการ และอาจารย์เฉลิม เกิดโมลี ที่กรุณาให้ความเมตตาเป็นที่ปรึกษาแนะนำ เสริมสร้างกำลังใจ และภูมิปัญญา ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาแนะนำเอกสาร ตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของวิทยานิพนธ์ โดยเสียสละ เวลาทั้งราชการและ เวลาส่วนตัว เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการวิจัย

คุณค่าอันยิ่งใหญ่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่ ประชาชนในชนบทผู้ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย ซึ่งมีส่วนช่วยให้การเลือกตั้งดังกล่าว มีความสุจริต บริสุทธิ์และ ยุติธรรมและขอมอบแด่ พ่อ แม่ พี่ น้อง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเพื่อนนักศึกษา คณะพัฒนาสังคมผู้เป็นแหล่งใจในการศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอด ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่กล่าวมาด้วยความจริงใจและ เคารพอย่างสูง

สุภาพร เกียรติบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2537

คำนำ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นงานวิจัยปฏิบัติการโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ของโครงการปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยโดยชาวชนบทไทยไปรษณีย์และ เมฆแพร่ประชาธิปไตยตามนโยบายขององค์กรกลาง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรวันที่ 13 กันยายน 2535 เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัยในฐานะอาสาสมัครรับผิดชอบการณรงค์และ เมฆแพร่ประชาธิปไตย ด้วยสื่อวีดิทัศน์ ตามโครงการดังกล่าว ของคณะกรรมการร่วมทั้งกรมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเขตเลือกตั้งที่มีการแข่งขันทางการเมืองสูง ดังนั้น ผลการวิจัยและข้อค้นพบต่างๆของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงเป็นสิ่งที่ได้ประสบกับตนเองโดยตรง ทั้งโดยการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะให้สาระ และคุณค่าสำหรับผู้ที่สนใจได้พอสมควร และหากจะนำผลการวิจัยหรือข้อค้นพบในครั้งนี้ไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยกับประชาชนทั่วไป ก็สามารถทำได้ตามสมควร หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดใด ๆ ผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สุภาพร เกียรติบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2537